

Báikkeaviissa NuorttaSálto

Finngirkko Marhaugan

Tæksta/gávva: Bjørn Stemland
Járggálibme: Divte Media AS

Sádnábiejve guokta vahko dássta ávdđála bivdij Stájgo Histávrráláhka stivrra gæhttjammáhkáj sáme dálusjmuojtoja Marhaugan, Arne Marhaugajn oahppásin. Dássju galle-gattja báhtin, valla aju sjattaj miellagiddis vájal-dibme gánná goarrijin moadda sáme dájma j bátsidisáj milta.

Gá riksvedjas Marhauga vuossti gáva, vuostatjin Lapphágenij boadá. Ulmutja lahkusin gáhttju alemus dieváv Stuordievván, ja unnep dieváv Unna-Lappdievátjin. Sáhkadijma Eli Johansenijn, guhti árru dáj dieváj gaskan, valla le bajássjaddam oabmásamossijdan – mij gáhtjoduvvá Lapphágen. 300-400 mehtera nuorttaluksa Torvhágenin, le dav majt bájkálasj ulmutja Finngirkkon gáhttju.

Sáme kultsadge

Eli subtsas gá lij nuorra næjttso, de li biráldis 5-6 giergijs gánná lij stuorra, duolbbis gálmátjiegak giergge gassko – álltára lágátjin. Sán miejnni ihkap lidjin ienep gierge nubbe nuppe nanna gierggebiráldisán, valla ienemus oasse giergijs gáhtun birrusij 20 jage dássta ávdđála gá transformatorstasjávnná Tverrhaug-jágá, jali Marhuag-jágá, jali Botn-jágá nuppe bielen tsieggiduváj. Mánnágærrásin li moadda namá! Da gierge ma gáhtun aneduvvin dievadissan daj stuorra stálpaj birra ma duolvvu hoyspent strávvev stasjávnnáj. Jur finngirkko vuollelin li lavnnjeiekke, ja Eli buoragit mujttá gá álmma finngirkko giergij nanna tjáhkáhin gá

Arne B. Vaag, Arne Marhaug, Greta Sollie – ja arkeologistudænnta Thomas Marhaug – guoradalli bátsidisájt dállásajes mij lij muhtem gámán Gábmádieván. Arne B. Vaag, Arne Marhaug, Greta Sollie – og arkeologistudent Thomas Marhaug – studerer restene av ildstedet som var inne i en av gammene på Gamhaugen.

lássá lavnnjimis svarkestin. De álu dálutjis giehttun, ja máná gatjádahkes tjuovvun. Arne Hákon Thomassen, guhti barggá arkeologan Sámedikken, subtsas báhko finngirkko boahhtá bágos giergge – ja le dárojduhteduvvam girkkon dárogiellaj. Maņepnamma Finnstein, majt Skramstadan gávnnap, máhtta navti sámmi miejnnit, namálettat sáme siejddesadge.

Bátsadisá moattet gámás

Arne Marhaug mijáv Gamhágenij doalvoj várdasijn Almenning-jávrráj, Marhaugjávrráj – jali Nordfold-jávrráj.

Vat moadda namá sámmi luonndobáhtusij! Dánna le hyhtov tsieggim, ja subtsas gá sán nágin jage dássta ávdđála dieváv birra galgaj vedjav dahkat, de oattjoj arkeologajt guovlov guoradalátjit, ja sij gávnin moadda bátsidisá gámájs. Sáme árrujin Marhaug-gæddáj 1600-1700 jagijn gá lij niedajáhke, nievres ælloguhtomguovlo ja gá stálpe rájkestin Jáhkámáhke guovlojn. Jus galggin dálvij tjadá birggit de vierttijn jáhttát, ja moattes dási árrujin. Sij járbba gámájt tsieggijin sienep tsiekkadusájn, biesijn ja soahkerissijn sienemusán ja lavnjijn álgolt. Biesse ja risse galggin divtugin

adnet váj tjáhtje ittjij tsiekkadussaj jávsá vaj márnáj. Slihtura dagu sávtsa, gusá ja nágin boahttso lidjin dábálettja. Sáme aj lidjin tjiehpes bivdde. Dálusj herredsmiehttsoajvve Jan. A Laxaa tsieggij moadda diehtogalba Gábmádieván. Akta galbajs dieded 37 dajs 57 vuotjedum biernajs Fuoldán 1700-jagij maņemus oasen sámijs vuotjeduvvin. Vuollelin – nuorttabielen Allmennik-jávres, gávnajma bátsidisájt stuorra gámás gassko sáddjimbældon. Dáttja Marhaugaj árrujin birrusij 1840, ja de lidjin sáme gáhtum – jali lidjin dábálasj sijjdalahán árrum aktan ietjá álm mugijn.

Ádå prosjæktajuogos

Julevsáme guovlon le vądne sámegiellak áhpadiddijda. Danen le mierreduvvam prosjæktajuohkusav ásadij mij galggá guoradallat gáktu dáv ássjev tjoavddet.

Gasskavahko gáhtjoj Sámedigge tjáhkanibmáj dagástalátjit gáktu mávtástit julevsámenuorajt áhpadiddjeáhpadasáv gattsatjit. Tjáhkanimen mierreduváj prosjæktajuohkusav ásadij, mij galggá tjuolmajn barggat.

- Ulmme I rekrutterit sáme nuorajt áhpadiddjeáhpadasáv, subtsas Lennart

Mikkelsen Sámedikke. - Le ájnas ahte dát barggo álggá nav árrat gá máhttelis, juo vuodoskávlán. Vierttip dal bargov jáhtuj biedjat ja konkretiserit dájmajt, stipendaj jali ietjá dájmajt baktu.

Tjáhkanimen lidjin ávdástiddje Nordlánda fylkkasuohkanis, Fylkkamánes, Ájluovta

skávlás, Árranis, Knut Hamsun joarkkaskávlás, Bádádjo Allaskávlás, Sámedikke ja Divtasvuona suohkanis. Bajeduvvin oajvvadasá gáktu áhpadiddjevanesvuodav tjoavddet, dagu dal stipendadárjajt nannidit, ja julevsámegiellaáhpadasáv alep dásen juohka jage tjadádit. Mikkelsen la dudálasj bargo ávdđánimijn. - Tjáhkanimen gulájma oassálasstij dárbojt, ja gájkajn lij positivalasj miella. Fylkkamáne oattjoj ávdávásstádusáv oajvvadasáv buktet prosjæktajuohkusa doajmmaj ja stuorradahka hárráj.

Tæksta/Gávva:
Maria Mikkelsen

Lennart Mikkelsen